

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA Nr. 57
din 20.01.2016

Dosar nr: 487/2015

Petiția nr: 5455/18.08.2015

Petent:

Reclamate:

Obiect: notificare prin care i se interzice să se prezinte atât ca scriitor, cât și ca etnic macedonean

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.

I. 2. Denumire și domiciliu reclamațiilor

2.1.

2.2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului vizează notificarea transmisă de reclamată, prin care, în opinia petentului, i se îngădesc dreptul la demnitate.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare în data de 05.10.2015.

3.2. Procedura de citare legal îndeplinită.

3.3. La termen s-a prezentat reclamata.

IV. Susținerea părților

Susținerea petentului

4.1. Petentul, referent cultural al Asociației Macedonenilor din România, în data de 29.06.2015, a organizat la Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova, lansarea cărții de poezie, în regie proprie, fără niciun amestec al Asociației, și într-o zi liberă a sa de la serviciu.

Atât din motive ce țin de invidia profesională, cât și din alte motive, pe care nu le poate expune în sesizare, președinta AMR s-a “inflat” extraordinar de mult și a generat un conflict profesional de proporții, care a culminat cu expedierea notificării prin care i se reproșează faptul că și-a permis să invite “un sârb pe nume Mircea Suchici”, care este, de fapt, un artist violoncelist foarte apreciat al Filarmonicii Oltenia și, totodată, un foarte bun prieten. Ba mai mult, i se reproșează că la această lansare s-a prezentat ca “scriitor român”, ca și cum acest lucru ar fi unul foarte grav. I se atrage atenția să nu mai vorbească despre sine ca fiind etnic macedonean, pentru că nu mai reprezintă interesele acestei etnii.

4.2. Urmare celor de mai sus, petentul consideră această atitudine ca fiind discriminare etnică față de orice persoană care nu este de origine macedoneană.

Susținerile reclamatelor

4.2.1. Reclamatele susțin că sesizarea depusă de petent reprezintă doar un extras din notificarea pe care Asociația i-a transmis-o.

Notificarea pe care Asociația a transmis-o petentului are ca obiect și scop atragerea atenției asupra faptului că invită persoane la evenimente personale în numele Asociației. Astfel, petentul a încălcat încă odată regulile deontologice pe care trebuia să le respecte, în calitatea sa de angajat al Asociației, nerespectând etnia și aducând totodată, prejudicii de imagine neamului macedonean.

4.2.2. Reclamatele arată că petentul a invitat în numele minorității macedonene, TVR – departamentul minorități, folosindu-se de calitatea sa de angajat al AMR, fără a informa conducerea AMR în niciun fel.

4.2.3. Prin urmare, reclamatele susțin că acea notificare discriminatorie, în opinia petentului, este o notificare justificată din punct de vedere legal, având în vedere obligațiile petentului cuprinse în contractul individual de muncă.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director reține conținutul notificării prin care i se interzice să se prezinte atât ca scriitor, cât și ca etnic macedonean

5.2. În drept, Colegiul trebuie să analizeze afirmațiile făcute din perspectiva echilibrului dintre principiul libertății de exprimare și dreptul la respectarea demnității umane și a nediscriminării (art. 2 alin. (1), art. 15 și art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată).

5.3. Astfel, potrivit art. 15 al O.G. nr. 137/2000R și actualizată: *„constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, **orice comportament manifestat în public**, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității sau crearea unei atmosfere intimidante, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acesteia/acestuia la o rasă, **naționalitate, etnie, religie**, infectare HIV, categorie socială sau categorie defavorizată, ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia/acesteia”*.

- 5.4. În raport cu protecția demnității umane și dreptul la nediscriminare, art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 dispune că „Prevederile prezentei ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”.
- 5.5. Totuși, libertatea de exprimare nu este un drept absolut, limitele sale fiind stabilite în art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, după cum urmează: “*orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare*”, precizându-se în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: “*exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.*”
- 5.6. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite condiții: să fie previzibilă și accesibilă), **să urmărească un scop legitim, să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).
- 5.7. Raportat la **prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000. De asemenea, Constituția României în art. 1 alin. (3) consacră garantarea demnității omului ca valoare supremă a legii fundamentale și a democrației.
- 5.8. Apreciem că **textele normative în cauză sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.
- 5.9. **Scopul legitim urmărit constă în protecția demnității umane a petentului.**
- 5.10. Pe de altă parte, în contextul **dreptului de a nu fi supus discriminării** și sub acest din urmă aspect, corelativ unui tratament injust, ostil, umilitor sau degradant, trebuie reținut elementul de apreciere al criteriului de la care, un comportament reprobabil ar fi calificat ca ostil, injust până la tratament degradant, astfel cum au statuat instanțele de contencios european, fosta Comisie pentru Drepturile Omului și Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest element de apreciere este unul variabil, în funcție de circumstanțele cauzei și de efectele aplicării lui, în raport cu sexul, vârsta, starea de sănătate a victimei și alte asemenea elemente referitoare la situația victimei.
- 5.11. **După cum a spus fosta Comisie, expresia „tratamente degradante” are în vedere atingeri grave ale demnității umane, astfel că o măsură care este de natură să coboare statutul social al unei persoane, situația sau reputația ei, poate fi considerată a constitui un asemenea tratament, dacă ea atinge „un anumit grad de gravitate”.** (Comisia Europeană pentru Drepturile Omului, 14 decembrie 1973, *Asiatiques d’Afrique Orientale c. Royaume-Uni*, DR nr.78-B, p.55; a se vedea, printre altele, Irlanda împotriva Regatului Unit al Marii Britanii, Decizia din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25, pag. 65, paragraful 162).
- 5.12. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, **tratamentul a fost calificat ca fiind "degradant" dacă a cauzat victimelor sentimente de teamă, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi** (a se vedea, în acest sens, Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI).
- 5.13. Pentru a decide dacă un anumit tratament este sau nu degradant în sensul art. 3 al Convenției, Curtea examinează dacă scopul aplicării lui este acela de a umili sau înjosi victima și dacă, prin efectele produse, a fost adusă o atingere personalității acesteia, într-o

maniera incompatibilă cu art. 3 (a se vedea, în acest sens, Raninen împotriva Finlandei, Decizia din 16 decembrie 1997, Reports 1997-VIII, pag. 2.821-22, paragraful 55). Cu toate acestea, absența unui asemenea scop nu ar putea exclude într-o manieră definitivă constatarea unei încălcări a art. 3 (a se vedea, în acest sens, Peers împotriva Greciei, Cererea nr. 28.524/95, paragraful 74, CEDO 2001-III).

Or, în cazurile de încălcare a demnității umane prin discriminare nu este relevantă existența unei intenții și nici cea a unei victime în concret.

5.14. Raportat la speță, reținem că afirmațiile reclamatei, reprezentantul Asociației Macedonenilor, sunt incidente art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale; art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003; art. **2 alin. (1)** și **art. 15** din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Afirmațiile cuprinse în notificare creează o atmosferă ostilă, degradantă și umilitoare la adresa petentului.

5.15. Colegiul director are în vedere prevederile directivelor Uniunii Europene în domeniu, care solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Proportionalitatea se poate asigura prin acordarea graduală a amenzii, în funcție de gravitatea faptei, între limitele stabilite de lege.

5.16. Art. 26 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 prevede: „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

5.17. Colegiul director decide sancționarea reclamatei, Asociația Macedonenilor din România cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei, având în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat o persoană;
- conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului discriminarea pe criteriul etnic, care reprezintă discriminare rasială, este cea mai gravă formă de discriminare;
- sancțiunea este necesară pentru respectarea caracterului efectiv și descurajant;
- nu este nevoie de aplicarea unei sancțiuni mai mari pentru a respecta principiul proporționalității.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate intră sub incidența art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Sancționarea reclamatei, Asociația Macedonenilor din România, cu avertisment, potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare (cu **1 vot pentru și 6 voturi împotriva** ale membrilor prezenți la ședință);

3. Sancționarea reclamatei, Asociația Macedonenilor din România cu amendă contravențională în cuantum de 1000 lei, art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. Nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare (6 voturi pentru, 1 vot împotriva);

4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

6.1. Amenda contravențională se va plăti la Administrația Finanțelor Publice sector 2 București, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MANOLE FLORIN – Membru

Data redactării: 26.01.2016

Redactat și motivat Ilie Dincă

Angelica Paraschiv Gergely

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP